

Els actes envelleixen igual que els homes

Segons una enquesta realitzada pel departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya, un 53% dels jubilats creuen que encara són útils a la societat. És d'aquelles dades que omplen l'esperit de dubtes. ¿No podria ésser que obeïssin a una mecànica d'autodefensa? Com una mena de muralla bastida cuïta-corrents contra les limitacions que imposa la vellesa i, d'una manera especial, per provar de convèncer la societat que "encara som aquí i que ens tinguin presents". I no pas, que quedi clar, "presents en les oracions".

En les cultures clàssiques i en moltes de les simplement primitives, els vells eren tinguts en compte, però no pas per la seva aportació al treball de trescar i batre les eres —és un símil—, sinó per l'experiència acumulada, que els donava crèdit d'assessors de cara als joves. Els consells d'ancians, els senats constituïts per gent madura, els grups de persones que ja no es podien bellugar gaire, eren

respectats i escoltats. Se'n feia cas, i només cal repassar la història per donar-me una mica de raó. Els són degudes alguna de les planxes més memorables.

Després, i com en tot, les coses han anat canviant. Ignoro si el concepte de repapieig és molt antic o relativament recent, però em sembla que ha pres cos en els temps que correm. Actualment, allò que es porta és remarcar amb insídia que cada vegada hi ha més vells, que aviat els mecanismes de la seguretat social no podran sostenir l'ànima que els aguanta i avisa els joves que, d'aquí a no res, caldrà l'esforç laboral de dos d'ells per mantenir un ancià.

No fa gaire, el nerviosisme administratiu va fer cim amb una disposició desesperada: els pensionistes s'havien de presentar en persona a les entitats a través de

les quals cobraven les pensions, i firmar un certificat de "vivència", un delicat eufemisme per a evitar que els seus parents fessin el viu. Jo, que m'he fet gran com una exhalació, vaig haver de

complir el tràmit. Davant

la finestreta adequada, hi havia una cua petètica. Em va cridar l'atenció un vell que amb prou feines si s'aguantava, ajudat per les atencions d'una noia que feia cara de preocupació, com si temés que, en el moment de més compromís, l'ancià plegués veles i els deixés plantats a la vista de tothom. Però no: va passar. I jo i tots els altres de la cua, també. En nom propi i del conjunt de companys de "vivència", prego a qui correspongui que no s'ho prengui malament. Tan sols és una qüestió de paciència.

Pere Calders